

Sygn. akt XVII AmA 79/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący: **SSO Ewa Malinowska**

protokolant: sekretarz sądowy Patrycja Żuk

po rozpoznaniu w dniu 1 września 2015 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania (...) **Spółka Akcyjna Spółki komandytowej z siedzibą w W.** (dawniej: " (...) Spółka Akcyjna Spółka komandytowo – akcyjna z siedzibą w W.)

przeciwko **Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów**

o stwierdzenie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23 grudnia 2013 r., nr (...)

I. oddała odwołanie,

II. zasądza od powoda (...) Spółka Akcyjna Spółki komandytowej z siedzibą w W. na rzecz pozwanego Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Ewa Malinowska

Sygn. akt XVII AmA 79/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 grudnia 2013 r., o nr (...), po przeprowadzeniu z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przeciwko (...) z siedzibą w W., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

I. na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej: uokik) uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 uokik, stosowanie przez przedsiębiorcę we wzorcu umowy pn. „Umowa kupna - sprzedaży nr ...” postanowienia o treści: „W przypadku, w którym Kupujący dopuści się zwłoki w spłacie rat i pomimo dwóch pisemnych wezwań do zapłaty nie ureguluje zaległości a łączna suma zaległych rat przewyższać będzie jedną piątą część umówionej ceny, Sprzedającemu przysługiwać będzie prawo do rozwiązania umowy sprzedaży. Rozwiązanie umowy sprzedaży przez Sprzedającego w sytuacji opisanej powyżej skutkować będzie natychmiastową wymagalnością pełnej ceny towaru. Kupujący zobowiązany będzie do dokonania zwrotu towaru w terminie 7 dni od rozwiązania umowy, pod rygorem wszczęcia egzekucji komorniczej. Towar zwrócony przez Kupującego, zostanie przez Sprzedającego sprzedany a cena zapłacona przez nowego nabywcę zostanie zaliczona na poczet długu Kupującego, po potrąceniu przez Sprzedającego kosztów ponownej sprzedaży.”, które jest sprzeczne z art. 586 § 2 k.c.

i stwierdził zaniechanie jej stosowania z dniem 1 stycznia 2013 r.;

II. na podstawie art. 27 ust. 4 w zw. z art. 26 ust. 2 uokik nałożył na przedsiębiorcę obowiązek usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów poprzez doręczenie konsumentom, z którymi łączy go niewykonane umowy zawarte według wzorca „Umowa kupna - sprzedaży nr...” zawierającego postanowienie o treści: „W przypadku, w którym Kupujący dopuści się zwłoki w spłacie rat i pomimo dwóch pisemnych wezwań do zapłaty nie ureguluje zaległości a łączna suma zaległych rat przewyższać będzie jedną piątą część umówionej ceny. Sprzedającemu przysługiwać będzie prawo do rozwiązania umowy sprzedaży. Rozwiązanie umowy sprzedaży przez Sprzedającego w sytuacji opisanej powyżej skutkować będzie natychmiastową wymagalnością pełnej ceny towaru. Kupujący zobowiązany będzie do dokonania zwrotu towaru w terminie 7 dni od rozwiązania umowy, pod rygorem wszczęcia egzekucji komorniczej. Towar zwrócony przez Kupującego, zostanie przez Sprzedającego sprzedany a cena zapłacona przez nowego nabywcę zostanie zaliczona na poczet długu Kupującego, po potrąceniu przez Sprzedającego kosztów ponownej sprzedaży.” pisemnej informacji, że postanowienie to jest nieważne, a w jego miejsce zastosowanie znajduje przepis art. 586 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16 poz. 93 ze zm.);

III. na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 uokik nałożył na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 62.794 złotych z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 uokik w zakresie opisanym w pkt I sentencji decyzji;

IV. na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 uokik oraz art. 263 § 1 i art. 264 § 1 k.p.a. w związku z art. 83 uokik, postanowił obciążyć przedsiębiorcę kosztami opisanego na wstępie postępowania w sprawie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w kwocie 11,40 zł.

W uzasadnieniu decyzji Prezes UOKiK wskazał, między innymi, że w niniejszej sprawie spełnione zostały przesłanki niezbędne do udowodnienia stosowania przez Spółkę (...) praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, mianowicie: 1) zarzuconej praktyki dopuścił się przedsiębiorca, 2) praktyka ta nosi znamiona bezprawności oraz 3) godzi w zbiorowy interes konsumentów. Odnośnie drugiej przesłanki organ podniósł w szczególności, że zakwestionowane postanowienie wzorca umowy pn. „Umowa kupna - sprzedaży nr ...” jest bezprawne, albowiem kształtuje sytuację kupującego w sposób mniej korzystny niż wynika to z art. 586 § 2 k.c. Zdaniem Prezesa Urzędu, postanowienie to zwalnia sprzedawcę z obowiązku wyznaczenia kupującemu dodatkowego terminu do zapłaty, a ponadto uprawnia sprzedawcę do rozwiązania umowy przed terminem, zamiast do odstąpienia od umowy oraz wbrew zasadom dotyczącym rozliczania stron w razie odstąpienia od umowy zwalnia sprzedawcę z obowiązku zwrotu kupującemu zapłaconych rat. W ocenie organu, praktyka stosowana przez Spółkę (...) godzi w zbiorowe interesy konsumentów, ponieważ narusza ona prawa potencjalnie znacznej liczby konsumentów tj. tych, którzy mogli zawrzeć z (...)Polska na podstawie wzorca „Umowa kupna - sprzedaży nr ...” umowę zawierającą bezprawne postanowienie. W tej sytuacji, zdaniem Prezesa, bezprawne działania Spółki nie dotyczy interesów poszczególnych konsumentów, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i niedający się porównać z innymi, lecz mamy do czynienia z naruszonymi uprawnieniami nieokreślonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej grupy kontrahentów (...) Polska. Nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku, o którym mowa w pkt II sentencji decyzji, Prezes UOKiK uzasadnił koniecznością usunięcia skutków praktyki stosowanej przez (...) Polska. Według Prezesa, nałożenie tego środka doprowadzi do równorzędneho zabezpieczenia wydaną decyzją zarówno interesów prawnych konsumentów, z którymi Spółka będzie zawierać umowy w przyszłości, jak i tych konsumentów, którzy dotychczas zawarli z nią umowy.

(decyzja, k. 4-12).

Odwołanie od powyższej decyzji w dniu 14 stycznia 2014 r. (data stempla pocztowego) wywiodła Spółka (...), zaskarżając decyzję w całości i wnosząc o uchylenie decyzji i zasądzenie na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Z ostrożności procesowej strona wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji w części dotyczącej nałożenia kary pieniężnej, to jest w zakresie punktu III sentencji decyzji i zniesienie kosztów postępowania sądowego między stronami.

Zaskarżonej decyzji zarzucono:

1. naruszenie przepisów postępowania mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, w postaci:

a) art. 8 i 12 k.p.a. w związku z art. 83 uokik przez naruszenie zasady prowadzenia postępowania w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej, na skutek prowadzenia postępowania w odniesieniu do wzorca zawierającego postanowienie wcześniej niekwestionowane w poprzednim postępowaniu administracyjnym (w przedmiocie naruszenia zbiorowych praw konsumentów) oraz zmianę pierwotnej oceny postanowienia (postanowienie niedozwolone), w celu wygenerowania po stronie przedsiębiorcy dodatkowego postępowania;

b) art. 28 ust. 1 uokik w zw. z art. 8 i 10 k.p.a. przez:

i. jego niezastosowanie;

ii. pominięcie faktu, że pismem z dnia 21 października 2013 r. oraz z dnia 29 października 2013 r. przedsiębiorca zobowiązał się do usunięcia trwających skutków działań, które w ocenie Prezesa UOKiK stanowiły praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów;

(...). pominięcie obowiązku pisemnego złożenia przez Prezesa UOKiK zastrzeżeń w odniesieniu do treści uprzednio złożonego zobowiązania, skoro zastrzeżenia takie wystąpiły, a ich uwzględnienie przesądzało o przyjęciu zobowiązania;

iv. nałożenia kary pieniężnej mimo faktycznego nałożenia zobowiązania na przedsiębiorcę w kształcie analogicznym do propozycji przedsiębiorcy, z nieznaczną modyfikacją;

c) art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 84 uokik, a także art. 7 k.p.a. w związku z art. 83 uokik poprzez błędne zastosowanie polegające na wadliwej analizie materiału dowodowego oraz zaniechaniu pełnego wyjaśnienia całokształtu okoliczności sprawy, skutkujące następującymi błędnymi ustaleniami faktycznymi, jakoby:

i. kwestionowane postanowienie znalazło zastosowanie w relacjach z konsumentami, co przesądza o spełnieniu przesłanki bezprawności, podczas gdy postanowienie to z mocy prawa było nieważne lub należy uznać je za niejednoznaczne i w żadnym z tych wypadków nie mogło wywrzeć wpływu na prawa i obowiązki konsumentów;

ii. naruszony został zbiorowy interes konsumentów, podczas gdy przedsiębiorca nie podejmował prób powoływania się na kwestionowane postanowienie w praktyce, a co za tym idzie w rzeczywistości nie dochodziło do wprowadzenia konsumenta w błąd, co do uprawnień przedsiębiorcy;

(...). naruszony został zbiorowy interes konsumentów, podczas gdy usunięcie ewentualnych skutków zastosowania postanowienia mogło na dzień wydania decyzji dotyczyć wyłącznie 103 konkretnych umów, które nie zostały wykonane przez konsumentów i to wyłącznie w wypadku próby wprowadzenia konsumenta w błąd przez wykorzystanie postanowienia, co wymagałoby podjęcia przez przedsiębiorcę działań, których zobowiązał się zaniechać;

2. Naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci:

a) art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 uokik w związku z art. 58 1 i 3 k.c., 586 § 3 k.c. oraz 385 § 2 k.c., poprzez błędną wykładnię, a w konsekwencji bezpodstawne uznanie, że kwestionowane w postępowaniu przed Prezesem UOKiK w sprawie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów działanie miało charakter bezprawny oraz godziło w zbiorowe interesy konsumentów,

b) art. 27 ust. 4 i art. 26 ust. 2 uokik poprzez błędne zastosowanie i bezpodstawne przyjęcie, że kwestionowane działania (...) skutkowały trwającym na dzień wydawania decyzji naruszeniami zbiorowych interesów konsumentów, skoro ich skutek dotyczyć mógł wyłącznie 103 konkretnych umów;

c) [z ostrożności procesowej] art. 106 ust. 1 pkt 4 uokik przez bezpodstawne nałożenie kary pieniężnej ewentualnie nałożenie kary niewspółmiernej do zakresu zarzucanego naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, w

tym w szczególności bezpodstawne przypisanie przedsiębiorcy nieumyślności, w kontekście analizy tego samego postanowienia w toku innego postępowania oraz pominięcie zasady obniżenia kary o dalsze 20% z uwagi na czynną współpracę w toku postępowania.

Uzasadniając swoje stanowisko powód podniósł, między innymi, że zaskarżona decyzja jest wynikiem postępowania niecelowego, wszczętego oraz prowadzonego z naruszeniem podstawowych zasad. Zdaniem strony, w momencie wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie było ono bezprzedmiotowe z uwagi na uprzednie zaniechanie działań uznanych za naruszenia i objętych zarzutem wskazanym w postanowieniu o wszczęciu postępowania oraz z uwagi na poprzednie postępowanie administracyjne, zakończone decyzją Prezesa UOKiK z 5 lipca 2012 r., o nr (...). Powód wskazał, że w toku tego poprzedniego postępowania zobowiązał się do niezwłocznego podjęcia działań mających na celu usunięcie wskazanych przez Prezesa naruszeń i zaprzestał stosowania kwestionowanego wzorca, natomiast gdyby uzyskał wówczas informację o wątpliwościach dotyczących aktualnie kwestionowanego postanowienia z pewnością zaniechałby jego stosowania już na etapie poprzedniego postępowania. Według strony powodowej, zweryfikowane postanowienie stosowane w 2010 r. było dokładnie takie samo, jak postanowienie zakwestionowane w niniejszym postępowaniu. Powód zwrócił także uwagę, że w momencie wszczęcia postępowania zakończonym zaskarżoną decyzją Prezes UOKiK posiadał wiedzę o tym, że postanowienie to nie jest już stosowane. W ocenie Spółki (...), bez znaczenia pozostaje tutaj funkcjonowanie w obrocie 103 niewykonanych umów zawierających sporne postanowienie, skoro Prezes przyjął, że przedsiębiorca zaniechał jego stosowania z dniem 1 stycznia 2013 r., ale przede wszystkim nigdy nie korzystał z uprawnień tam przewidzianych. Zdaniem powoda, nie jest prawdą, że przedsiębiorca nie wyeliminował z obrotu trwających skutków praktyki, gdyż skutek taki mógłby wystąpić jedynie w przypadku wprowadzania konsumentów w błąd przez kierowanie do nich pism w oparciu o kwestionowane postanowienie. Spółka stwierdziła, że nie przesądza o bezprawnym działaniu przedsiębiorcy wyłącznie wprowadzenie do wzorca postanowienia sprzecznego z przepisem ustawy, chyba że działalnie to wprowadza konsumentów w błąd, co doprowadza do naruszenia zbiorowego ich interesu. Natomiast kwestionowane postanowienie nie było stosowane w praktyce, a co za tym idzie przedsiębiorca nie powoływał się na jego treść w relacjach z konsumentami, a zatem nie mógł wprowadzać konsumentów w błąd. Zdaniem powoda, nie jest prawdą, że kwestionowane działania wypełniają przesłankę zbiorowego interesu konsumentów, bo do zagrożenia tego interesu mogłoby dojść wyłącznie w przypadku prób powoływania się na nieważne lub niejasne postanowienia w praktyce w stosunkach indywidualnych. W odniesieniu do wysokości kary pieniężnej strona wskazała, że jej zachowania nie można ocenić jako nagannego, ponieważ nie pozbawiło ono, ani nie pogorszyło jakichkolwiek praw i obowiązków konsumentów wynikających z przepisów prawa, a ustalona kwota kary nie koresponduje z rzeczywistym efektem działań przedsiębiorcy. Nadto, zdaniem powoda, za bezprawne należy uznać przyjęcie, że stosowanie postanowienia, które podlegało już badaniu jest przejawem nieumyślnego naruszenia zbiorowych interesów konsumentów.

Strona powodowa podtrzymała powyższe stanowisko w piśmie datowanym na dzień 19 sierpnia 2014 r.

(odwołanie, k. 13-28; pismo przygotowawcze pełnomocnika powódki, k. 61-63).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 6 czerwca 2014 r. (data stempla pocztowego) – uznając, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie - Prezes UOKiK wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

(odpowiedź na odwołanie, k. 53-56).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

„(...)” Spółka komandytowo – akcyjna z siedzibą w W. jest przedsiębiorcą wykonującym działalność gospodarczą, między innymi, w zakresie sprzedaży detalicznej prowadzonej poza siecią sklepową, straganami i targowiskami oraz pozostałej sprzedaży detalicznej prowadzonej w niewyspecjalizowanych sklepach. Na podstawie uchwały nadzwyczajnego walnego zgromadzenia akcjonariuszy z dnia 19 lutego 2014 r., Spółka została przekształcona w trybie art. 551 § 1 k.s.h. w spółkę komandytową, której firma brzmi: (...) Spółka Akcyjna Spółka komandytowa.

dowód: Informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców, k. 29-30 i 47-48.

W okresie od 12 marca 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. Spółka (...) wykorzystywała w obrocie z udziałem konsumentów wzorzec umowy o nazwie „Umowa kupna – sprzedaży nr”, w oparciu o który zawierano umowy sprzedaży np. pościeli, naczyń, instrukcji „mini książka kucharska”+CD. Sprzedaż ta była realizowana również w systemie ratalnym. We wskazanym wzorcu - w punkcie 12 „Warunków sprzedaży” - zawarto postanowienie o treści: „W przypadku, w którym Kupujący dopuści się zwłoki w spłacie rat i pomimo dwóch pisemnych wezwań do zapłaty nie ureguluje zaległości a łączna suma zaległych rat przewyższać będzie jedną piątą część umówionej ceny, Sprzedającemu przysługiwać będzie prawo do rozwiązania umowy sprzedaży. Rozwiązanie umowy sprzedaży przez Sprzedającego w sytuacji opisanej powyżej skutkować będzie natychmiastową wymagalnością pełnej ceny towaru. Kupujący zobowiązany będzie do dokonania zwrotu towaru w terminie 7 dni od rozwiązania umowy, pod rygorem wszczęcia egzekucji komorniczej. Towar zwrócony przez Kupującego, zostanie przez Sprzedającego sprzedany a cena zapłacona przez nowego nabywcę zostanie zaliczona na poczet długu Kupującego, po potrąceniu przez Sprzedającego kosztów ponownej sprzedaży.”

dowód: przykładowe umowy zawarte w oparciu wzorzec, k. 34-36 akt admin.

W oparciu o powyższy wzorzec zawarto 53.495 umów, przy czym na dzień 21 października 2013 r. w obrocie znajdowały się 103 umowy (tj. umowy nierozliczone, w odniesieniu do których nie została uiszczona w całości cena sprzedaży).

dowód: okoliczności bezsporne;pismo przedsiębiorcy, k. 23 akt admin.;

Od 1 stycznia 2013 r. Spółka (...) wykorzystuje w obrocie konsumentkim nowy wzorzec umowy „Umowa kupna – sprzedaży nr”, w którym zrezygnowano z postanowienia ujętego w dotychczasowym punkcie 12 „Warunków sprzedaży”, natomiast w punkcie 9 zd. 1 tych warunków zawarto obecnie zapis o treści: „W przypadku sprzedaży ratalnej (...) zastrzega natychmiastową wymagalność nieuiszczonej ceny na wypadek uchybienia terminom poszczególnych rat oraz pozostawania przez Kupującego w zwłoce zgodnie z art. 586 § 1 kodeksu cywilnego. (...)”.

dowód: nowy wzorzec umowy i przykładowe umowy zawarte z jego wykorzystaniem, k. 37-47 akt admin.

W roku 2012 Spółka (...) osiągnęła przychód w wysokości (...)zł.

dowód: pismo przedsiębiorcy, k. 22 akt admin.; rachunek zysków i strat za okres 01.01.2012 – 31.12.2012, k. 33 akt admin.

Dnia 5 lipca 2012 r. Prezes UOKiK wydał decyzję, o nr (...), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu wobec (...) Spółka Akcyjna S.K.A. W ramach tego postępowania Prezes Urzędu badał wzorce umowy stosowane przez Spółkę od połowy 2010 r. Zarówno wskazane postępowanie, jak i wydana w jego następstwie decyzja, nie obejmowały oceny zapisu wzorca umowy o treści: „W przypadku, w którym Kupujący dopuści się zwłoki w spłacie rat i pomimo dwóch pisemnych wezwań do zapłaty nie ureguluje zaległości a łączna suma zaległych rat przewyższać będzie jedną piątą część umówionej ceny, Sprzedającemu przysługiwać będzie prawo do rozwiązania umowy sprzedaży. Rozwiązanie umowy sprzedaży przez Sprzedającego w sytuacji opisanej powyżej skutkować będzie natychmiastową wymagalnością pełnej ceny towaru. Kupujący zobowiązany będzie do dokonania zwrotu towaru w terminie 7 dni od rozwiązania umowy, pod rygorem wszczęcia egzekucji komorniczej. Towar zwrócony przez Kupującego, zostanie przez Sprzedającego sprzedany a cena zapłacona przez nowego nabywcę zostanie zaliczona na poczet długu Kupującego, po potrąceniu przez Sprzedającego kosztów ponownej sprzedaży.”

dowód: okoliczności znane Sądowi urzędowo.

W dniu 27 września 2012 r. Prezes UOKiK wniósł przeciwko Spółce (...) pozew o uznanie ww. postanowienia, zawartego w punkcie 12 „Warunków sprzedaży” wzorca umowy „Umowa kupna – sprzedaży nr”, za niedozwolone. Prawomocnym wyrokiem z dnia 8 lipca 2013 r., wydanym ws. o sygn. akt XVII AmC 9138/12, Sąd Ochrony

Konkurencji i Konsumentów oddalił powództwo. Podstawą tego rozstrzygnięcia było przyjęcie przez Sąd, że zakwestionowane postanowienie, jako sprzeczne z normami ius coeogens jest nieważne i w związku z tym nie może być jednocześnie uznane za niedozwolone, nie podlega więc badaniu pod kątem sprzeczności z dobrymi obyczajami oraz rażącego naruszenia interesów konsumentów.

dowód: kserokopia wyroku ws. XVII AmC 9138/12 i jego uzasadnienia, k. 13-21 akt admin.

W dniu 4 października 2013 r. Prezes UOKiK wszczął przeciwko Spółce (...) postępowanie ws. podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wobec przyjęcia, iż powyżej wskazane postanowienie z punktu 12 „Warunków umowy” wzorca umowy „Umowa kupna – sprzedaży nr” jest bezprawne, albowiem kształtuje sytuację kupującego w sposób mniej korzystny niż to wynika z przepisu art. 586 § 2 k.c. Postępowanie to zakończyło się wydaniem przez Prezesa decyzji, która została zaskarżona w niniejszym postępowaniu sądowym.

W przedmiotowym postępowaniu przedsiębiorca wniósł o wydanie przez Prezesa Urzędu decyzji zobowiązującej, a zobowiązanie Spółki (...) miało polegać na zaproponowaniu wszystkim konsumentom, z którymi zawarto umowy zawierające sporne postanowienie wzorca, a które to umowy pozostawały w obrocie (w okresie od 12 marca 2012 r. do stycznia 2013 r.) zmiany treści wzorca umownego, pismem według następującego wzoru:

„Szanowni Państwo,

Dziękujemy za zawarcie umowy sprzedaży z (...) Spółka Akcyjna S.K.A. Ze względu na wątpliwości organów ochrony praw konsumentów zgłoszone w odniesieniu do jednego z zapisów znajdujących się w warunkach sprzedaży, jak również mając na uwadze poszanowanie interesu naszych Klientów, chcielibyśmy poinformować o zmianie w treści wzorca umownego polegającej na usunięciu z treści wzorca poniższego postanowienia: W przypadku, w którym Kupujący dopuści się zwłoki w spłacie rat i pomimo dwóch pisemnych wezwań do zapłaty nie ureguluje zaległości a łączna suma zaległych rat przewyższać będzie jedną piątą część umówionej ceny, Sprzedającemu przysługiwać będzie prawo do rozwiązania umowy sprzedaży. Rozwiązanie umowy sprzedaży przez Sprzedającego w sytuacji opisanej powyżej skutkować będzie natychmiastową wymagalnością pełnej ceny towaru. Kupujący zobowiązany będzie do dokonania zwrotu towaru w terminie 7 dni od rozwiązania umowy, pod rygorem wszczęcia egzekucji komorniczej. Towar zwrócony przez Kupującego, zostanie przez Sprzedającego sprzedany a cena zapłacona przez nowego nabywcę zostanie zaliczona na poczet długu Kupującego, po potrąceniu przez Sprzedającego kosztów ponownej sprzedaży.

Informujemy, że w przypadku braku akceptacji dla usunięcia ww. postanowienia możliwe jest złożenie przez Państwa oświadczenia o przykładowej treści „Nie akceptuję proponowanej zmiany”, w terminie do 30 dni od dnia otrzymania niniejszego pisma z takim skutkiem, że zmiana nie będzie dla Państwa wiążąca.

W przypadku ewentualnych wątpliwości oraz potrzeby szerszych wyjaśnień pozostajemy do Państwa dyspozycji.

(...) Spółka Akcyjna S.K.A.”

Wskazane pismo miało zostać wysłane listem zwykłym w terminie 30 dni od wydania decyzji zobowiązującej, a w ciągu kolejnych 60 dni przedsiębiorca miał złożyć Prezesowi UOKiK raport z wykonania obowiązku.

dowód: postanowienie nr(...), k. 1-2 akt admin.; wniosek o wydanie decyzji zobowiązującej zawarty w piśmie z 21.10.2013 r., k. 22-29 akt admin. oraz modyfikacja wniosku w piśmie z 29.10.2013 r., k. 51-52 akt admin.

Sąd przyznał moc dowodową wszystkim zgromadzonym w sprawie dokumentom, uznając je za wiarygodne. Powyżej opisany stan faktyczny nie był sporny między stronami i znalazł oparcie we wszystkich przeprowadzonych dowodach, które zostały przywołane przy ustalaniu podstawy faktycznej rozstrzygnięcia.

Oddaleniu podlegał wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu „z akt sprawy postępowania XVII AmC 9138/12 Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów” z uwagi na to, że procedurze cywilnej nie jest znany dowód „z akt sprawy”, a jedynie dowód z dokumentu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do - podniesionej przez powoda - kwestii bezprzedmiotowości wszczęcia i prowadzenia niniejszego postępowania ws. praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w związku z tym, że wcześniej prowadzone już było przez Prezesa UOKiK postępowanie administracyjne, obejmujące analizę wzorca umowy zawierającego postanowienie zakwestionowane w niniejszej sprawie oraz postępowanie sądowe o uznanie tego postanowienia wzorca umowy za niedozwolone, jak również dlatego, że przed wszczęciem niniejszego postępowania powód zaniechał stosowania zarzuconej mu praktyki.

Stanowisko powoda nie jest trafne. Postępowanie ws. naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, zakończone decyzją z dnia 5 lipca 2012 r. o nr (...), obejmowało bowiem badanie wzorców umowy stosowanych przez Spółkę (...) od połowy 2010 r. Nawet gdyby przyjąć, że wzorce wykorzystywane przez powoda w 2010 r., jaki i stosowane od marca 2012 r., zawierały postanowienie zakwestionowane w niniejszej sprawie, to należy zauważyć, że zarówno uprzednie postępowanie administracyjne, tak jak i wydana w jego następstwie decyzja, nie obejmowały jednak oceny zapisu wzorca umowy analizowanego w niniejszym postępowaniu. W tej sytuacji nie było zatem żadnych przeszkód do wszczęcia i prowadzenia przez Prezesa Urzędu postępowania zakończonego wydaniem zaskarżonej decyzji. Przeszkody takiej nie stanowił również prawomocny wyrok tutejszego Sądu z dnia 8 lipca 2013 r., oddalający powództwo o uznanie postanowienia, objętego niniejszym postępowaniem, za abuzywne. Należy bowiem zauważyć, że w polskim systemie prawnym funkcjonują trzy, niezależne od siebie, rodzaje środków ochrony prawnej konsumenta w zakresie stosowania niedozwolonych postanowień umownych w stosunkach umownych z profesjonalistami, mianowicie, sądowa kontrola incydentalna i abstrakcyjna, a także postępowanie administracyjne prowadzone przez Prezesa UOKiK na podstawie art. 24 i n. oraz art. 100 i n. uokik. Na marginesie należy również wskazać, że oddalenie powództwa ws. o sygn. akt XVII AmC 9138/12 nastąpiło nie z uwagi na jego bezzasadność, lecz z uwagi na brak kognicji SOKiK do badania nieważnego postanowienia pod kątem sprzeczności z dobrymi obyczajami oraz rażącego naruszenia interesów konsumentów. Wbrew sugestiom powoda, również fakt zaniechania przez Spółkę (...) stosowania zakwestionowanego postanowienia wzorca umowy, nie wykluczał dopuszczalności wszczęcia przez Prezesa UOKiK postępowania ws. naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, ponieważ zgodnie z art. 105 uokik, nie wszczyna się tego postępowania, jeżeli od końca roku, w którym zaprzestano ich stosowania, upłynął rok. W niniejszej sprawie zaniechanie stosowania zarzuconej powodowi praktyki nastąpiło 1 stycznia 2013 r., a wszczęcie postępowania administracyjnego 4 października 2013 r., zatem ww. wskazany termin nie upłynął.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, zarzut naruszenia art. 8 k.p.a., przez naruszenie zasady prowadzenia postępowania w sposób budzący zaufanie jego uczestników od władzy publicznej, nie mógł odnieść zamierzonego skutku. W analizowanym przypadku, wytaczając powództwo o uznanie postanowienia wzorca umowy za niedozwolone, a następnie prowadząc postępowanie administracyjne w oparciu o art. 24 i n. uokik, Prezes UOKiK działał na podstawie i w granicach obowiązujących przepisów prawa. Natomiast w kontekście zasady budowania zaufania do władzy publicznej, kwestia oceny możliwości wykorzystywania wobec tego samego przedsiębiorcy, wszystkich trzech ww. instrumentów ochrony praw konsumenta w odniesieniu praktyki, polegającej na stosowaniu przez przedsiębiorcę tej samej klauzuli abuzywnej, leży poza kognicją tutejszego Sądu.

Sąd podziela stanowisko Prezesa UOKiK, co do kwalifikacji prawnej praktyki, zarzuconej Spółce (...) w zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 i ust. 2 uokik, zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, przez które to praktyki rozumie się godzące w te interesy bezprawne działanie przedsiębiorcy, a w szczególności:

1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c.;

- 2) naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji;
- 3) nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji.

Użycie sformułowania „w szczególności” oznacza, że art. 24 ust. 2 zawiera jedynie przykładowy i otwarty katalog zachowań przedsiębiorców, które mogą stanowić praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów. Natomiast bezprawność działania przedsiębiorcy może się przejawiać zarówno w działaniu sprzecznym z prawem (bezprawność sensu stricto), jak i z dobrymi obyczajami (bezprawność sensu largo). Innymi słowy, bezprawność oznacza sprzeczność z porządkiem prawnym, rozumianym jako nakazy i zakazy wynikające zarówno z normy prawnej, jak również z zasad współżycia społecznego, dobrych obyczajów. Bezprawnym zachowaniem będzie więc takie, które stanowi obiektywne złamanie określonych reguł postępowania.

W niniejszej sprawie powód nie kwestionował, ustalonej w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, okoliczności posługiwania się w okresie od 12 marca 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. wzorcem umownym „Umowa kupna – sprzedaży nr”, zawierającym postanowienie o treści: „W przypadku, w którym Kupujący dopuści się zwłoki w spłacie rat i pomimo dwóch pisemnych wezwań do zapłaty nie ureguluje zaległości a łączna suma zaległych rat przewyższać będzie jedną piątą część umówionej ceny, Sprzedającemu przysługiwać będzie prawo do rozwiązania umowy sprzedaży. Rozwiązanie umowy sprzedaży przez Sprzedającego w sytuacji opisanej powyżej skutkować będzie natychmiastową wymagalnością pełnej ceny towaru. Kupujący zobowiązany będzie do dokonania zwrotu towaru w terminie 7 dni od rozwiązania umowy, pod rygorem wszczęcia egzekucji komorniczej. Towar zwrócony przez Kupującego, zostanie przez Sprzedającego sprzedany a cena zapłacona przez nowego nabywcę zostanie zaliczona na poczet długu Kupującego, po potrąceniu przez Sprzedającego kosztów ponownej sprzedaży.”

W przypadku szczególnego rodzaju sprzedaży, jaką jest sprzedaż na raty, przepisy kodeksu cywilnego przewidują odrębne unormowania na wypadek zwłoki konsumenta w wywiązaniu się ze zobowiązania, tj. zapłaty poszczególnych rat.

Przepis art. 586 § 1 k.c. przewiduje, że zastrzeżenie natychmiastowej wymagalności nieuiszczonej ceny na wypadek uchybienia terminom poszczególnych rat jest skuteczne tylko wtedy, gdy było uczynione na piśmie przy zawarciu umowy, a kupujący jest w zwłoce z zapłatą co najmniej dwóch rat, łączna zaś suma zaległych rat przewyższa jedną piątą część umówionej ceny.

Stosowanie do treści art. 586 § 2 k.c., sprzedawca może odstąpić od umowy z powodu niezapłacenia ceny tylko wtedy, gdy kupujący jest w zwłoce z zapłatą co najmniej dwóch rat, a łączna suma zaległych rat przewyższa jedną piątą część umówionej ceny. W wypadku takim sprzedawca powinien wyznaczyć kupującemu odpowiedni termin dodatkowy do zapłacenia zaległości z zagrożeniem, iż w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu będzie uprawniony do odstąpienia od umowy.

Natomiast w myśl art. 586 § 3 k.c., postanowienia umowne mniej korzystne dla kupującego są nieważne. Zamiast nich stosuje się przepisy niniejszego artykułu.

W ocenie Sądu Okręgowego, zakwestionowane przez Prezesa UOKiK postanowienie wzorca umowy jest sprzeczne z regulacją przewidzianą w art. 586 § 2 k.c.

Po pierwsze, wbrew wymogom tego przepisu, analizowana klauzula nie przewiduje, że w razie pozostawania konsumenta w zwłoce z zapłatą rat, sprzedawca winien wyznaczyć odpowiedni dodatkowy termin do zapłacenia należności z zagrożeniem wystąpienia określonych konsekwencji bezskutecznego upływu tego terminu.

Po drugie, badany zapis uprawnia sprzedawcę do rozwiązania umowy sprzedaży z powodu niezapłacenia ceny, podczas gdy kodeks cywilny przewiduje w takiej sytuacji uprawnienie do odstąpienia od umowy. Różnica jest tutaj istotna, gdyż instytucja rozwiązania umowy ma szerszy charakter niż instytucja odstąpienia. Do rozwiązania umowy może dojść np. z powodu upływu czasu, na jaki została zawarta, ziszczenia się warunku rozwiązującego, pod jakim została

zawarta, za zgodą obu stron (w wyniku porozumienia), na skutek wykonania umowy przez obie strony. Umowa może ulec rozwiązaniu także przed upływem terminu, na jaki została zawarta, w drodze jednostronnego oświadczenia woli jednej ze stron, które może przybrać postać wypowiedzenia umowy lub odstąpienia od niej. O ile wypowiedzenie umowy jest skuteczne ex nunc, a więc wywołuje skutki prawne na przyszłość, nie niwecząc dotychczasowych skutków czynności prawnej, o tyle odstąpienie od umowy wywołuje skutki ex tunc, co oznacza, że czynność prawna uważana jest za niebyłą od samego początku. W konsekwencji, w pierwszym przypadku strony zachowują świadczenia otrzymane dotychczas od kontrahenta i nie jest konieczne dokonanie między nimi żadnych rozliczeń. Natomiast w przypadku odstąpienia od umowy strony mają obowiązek zwrócić sobie wzajemnie to, co otrzymały od kontrahenta na mocy umowy, a odstępujący może także żądać naprawienia szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania.

W niniejszej sprawie powód posłużył się nieprecyzyjnym i nieadekwatnym w tym przypadku pojęciem rozwiązania umowy, zamiast instytucją odstąpienia od umowy. Skutki rozwiązania umowy, przewidziane w zakwestionowanym postanowieniu, są niezwykle dotkliwe dla konsumenta, gdyż obejmują one natychmiastową wymagalność nieuiszczonej ceny i jednoczesny obowiązek dokonania zwrotu towaru w terminie 7 dni od rozwiązania umowy. Zatem konsument ma w tym przypadku zapłacić całą cenę sprzedaży i równocześnie zwrócić jej przedmiot, co stoi w sprzeczności z zasadą ekwiwalentności świadczeń. Natomiast w następstwie przewidzianego w art. 586 § 2 k.c. odstąpienia od umowy, kupujący zobowiązany byłby do zwrotu rzeczy sprzedanej, zaś sprzedawca do zwrotu dotychczas uiszczonej ceny sprzedaży, czego nie przewidziano w analizowanym zapisie.

Wobec tego, że zakwestionowana klauzula wzorca umowy modyfikuje regulację kodeksową w sposób ewidentnie niekorzystny dla konsumenta, to zgodnie z art. 586 § 3 k.c., należy ją uznać za nieważną. Przy czym Sąd pragnie zauważyć, że nieważność tego postanowienia nie była sporna w niniejszej sprawie, gdyż sam powód przyznał, iż jest ono z mocy prawa nieważne.

Stosowanie przez powodowego przedsiębiorcę postanowienia wzorca umowy dotkniętego nieważnością niewątpliwie jest działaniem sprzecznym z prawem, co oznacza, że spełniona została przesłanka bezprawności, przewidziana w art. 24 ust. 2 uokik. Wbrew sugestiom Spółki (...), wypełnia tę przesłankę już sam fakt wprowadzenia do wzorca postanowienia sprzecznego z przepisami prawa, niezależnie od jego faktycznego wykorzystania w praktyce. Nietrafne jest także powołanie się przez powoda na art. 58 k.c., ponieważ przepis ten nie może mieć zastosowania do wzorca umownego, lecz do czynności prawnej dokonywanej w oparciu o ten wzorzec. Zamieszczenie bezprawnego zapisu we wzorcu umowy nie stanowi dokonania czynności prawnej, gdyż tą będzie dopiero zawarcie umowy przy wykorzystaniu wzorca. Wskazane działanie jest natomiast bezprawną praktyką w rozumieniu art. 24 ust. 1 i 2 uokik.

W niniejszej sprawie spełniona została również przesłanka godzenia przez przedsiębiorcę w zbiorowe interesy konsumentów. Przesłanka ingerencji w „zbiorowe interesy konsumentów”, o istnieniu których nie świadczy suma interesów jednostkowych oznacza, że zakaz z art. 24 ust. 1 uokik obejmuje zachowania przedsiębiorcy, które można określić jako „generalne”, tj. dotyczące każdego konsumenta znajdującego się w określonej sytuacji. Praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest takie zachowanie przedsiębiorcy, które podejmowane jest w warunkach wskazujących na powtarzalność zachowania w stosunku do indywidualnych konsumentów wchodzących w skład określonej grupy (T. Skoczny, Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz, 2014 r., System Informacji Prawnej Legalis). Przedmiotem ochrony nie są zatem interesy indywidualnego konsumenta lub grupy indywidualnych konsumentów, ale wszystkich klientów traktowanych jako grupa uczestników rynku zasługująca na szczególną ochronę. W praktyce orzeczniczej przyjmuje się, że ochrona ta obejmuje również ekonomiczne interesy konsumentów. Nie budzi wątpliwości Sądu Okręgowego, że w analizowanym przypadku praktyka powoda skierowana była do nieograniczonej liczby konsumentów, tj. wszystkich rzeczywistych lub potencjalnych klientów Spółki (...). Bez znaczenia pozostaje przy tym - podnoszona przez powoda – kwestia, iż na dzień wydania zaskarżonej decyzji zakwestionowane postanowienie wzorca umowy mogło dotyczyć wyłącznie 103 umów, które nie zostały wykonane przez konsumentów. Rozgraniczenia interesu indywidualnego od zbiorowego nie przeprowadza się bowiem wedle kryteriów ilościowych. Co do zasady, aby uznać zachowanie za naruszające zbiorowy interes konsumentów wystarczające jest, by zachowaniem przedsiębiorcy dotknięci byli jego faktyczni lub potencjalni klienci, co miało miejsce w niniejszej sprawie. Godzenie w zbiorowy interes konsumentów może się przejawiać zarówno w jego

faktycznym naruszeniu, jak i zagrożeniu. Wbrew stanowisku powoda, do zagrożenia tego interesu może dojść nie tylko w przypadku prób powoływania się na nieważne lub niejasne postanowienia w praktyce w stosunkach indywidualnych. Już bowiem sama potencjalna możliwość zastosowania takiego postanowienia stanowi o wystąpieniu zagrożenia przedmiotowego interesu.

Prezes UOKiK prawidłowo ustalił, że powód zaniechał stosowania bezprawnej praktyki w dniu 1 stycznia 2013 r., tj. w dniu, w którym zaczął obowiązywać nowy wzorzec umowy „Umowa kupna – sprzedaży nr”, wprowadzający w miejsce zakwestionowanego postanowienia zapis o treści: „W przypadku sprzedaży ratalnej (...) zastrzega natychmiastową wymagalność nieuiszczonej ceny na wypadek uchybienia terminom poszczególnych rat oraz pozostawiania przez Kupującego w zwłoce zgodnie z art. 586 § 1 kodeksu cywilnego. (...)”. Okoliczność ta nie była zresztą kwestionowana przez powoda.

W świetle powyższych ustaleń, zarzuty i twierdzenia odwołania nie zasługują na uwzględnienie. Zdaniem Sądu, stanowią one jedynie polemikę z rozstrzygnięciem Prezesa UOKiK, a nadto, w znacznej mierze powielają argumentację przedstawioną przez powoda w ramach postępowania administracyjnego w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Uznając bezzasadność zarzutów związanych z niewydaniem przez pozwanego decyzji zobowiązującej, o której mowa w art. 28 uokik, Sąd Okręgowy wskazuje, że to przedsiębiorca proponuje zaciągnięcie określonego zobowiązania, a Prezes Urzędu wydając tego rodzaju decyzję, nie może narzucić przedsiębiorcy zobowiązania, którego przedsiębiorca nie zadeklarował. Jednocześnie wydanie przedmiotowej decyzji leży w sferze uznania administracyjnego - organ zachowuje prawo oceny propozycji, zwłaszcza w kontekście ciężaru gatunkowego zarzucanej praktyki. Wbrew stanowisku powoda, Prezes nie ma również obowiązku składania na piśmie ewentualnych zastrzeżeń w odniesieniu do złożonego przez przedsiębiorcę zobowiązania. W ocenie Sądu, pozwany miał podstawy do nieuwzględnienia wniosku o wydanie decyzji zobowiązującej, ponieważ proponowany przez Spółkę tryb zmiany wzorca umownego mógł wprowadzać konsumentów w błąd poprzez użycie sformułowania „w przypadku braku akceptacji dla usunięcia ww. postanowienia możliwe jest złożenie przez Państwa oświadczenia przykładowej treści „Nie akceptuję proponowanej zmiany”, w terminie 30 dnia od dnia otrzymania niniejszego pisma z takim skutkiem, że zmiana nie będzie dla Państwa wiążąca.” W analizowanym przypadku brak akceptacji zamiany wzorca nie mógł bowiem skutkować tym, iż zakwestionowane postanowienie było w dalszym ciągu wiążące dla konsumenta na skutek jego oświadczenia woli, skoro zgodnie z art. 586 § 3 k.c., postanowienie było nieważne, a w jego miejsce należało stosować regulację z art. 586 § 2 k.c. Z uwagi na zamieszczenie przedmiotowej informacji w piśmie, które miało być kierowane do konsumentów, nie można zgodzić się z powodem, iż zobowiązanie nałożone na Spółkę (...) zaskarżoną decyzją ma kształt analogiczny do propozycji przedsiębiorcy z nieznaczną tylko modyfikacją, skoro modyfikacja ta miała tak istotne znaczenie.

Reasumując, w ocenie Sądu Okręgowego, praktyka powoda, polegająca na posługiwaniu się zakwestionowanym postanowieniem wzorca umownego, wypełniła znamiona praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. W tej sytuacji zasadnym było więc nałożenie na powodową Spółkę kary pieniężnej, na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 uokik.

Sąd Okręgowy w pełni podziela ocenę pozwanego Prezesa, co do zasadności orzeczenia kary, jak i jej wysokości.

Zdaniem Sądu, nie zasługuje na uwzględnienie zarzut dotyczący braku obniżenia kary o 20% z uwagi na czynną współpracę przedsiębiorcy z Prezesem Urzędu w toku postępowania. Za aktywne współdziałanie nie może być bowiem uznane wyłącznie wykonywanie przez przedsiębiorcę obowiązków, jakie nakłada na niego art. 50 uokik, tj. terminowego udzielania odpowiedzi i przysyłania żądanych przez organ dokumentów, nieutrudniania postępowania, czy składania obszernych wyjaśnień. Wszystkie wymienione działania nie wykraczają poza zakres zachowań, do których obligują przedsiębiorcę obowiązujące przepisy prawa. Z kolei o aktywnym współdziałaniu można mówić wtedy, gdy działania przedsiębiorcy przekraczają ww. ramy, umożliwiając jednocześnie szybkie i sprawne przeprowadzenie postępowania administracyjnego. W niniejszej sprawie nie sposób natomiast uznać, by Spółka podjęła się takowych działań i wykazała jakkolwiek własną inicjatywę, która ułatwiłaby procedowanie w sprawie.

Zgodnie z art. 111 uokik - w jego brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej decyzji - przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy oraz uprzednie naruszenie przepisów ustawy.

Zdaniem Sądu, kara wymierzona w zaskarżonej decyzji uwzględnia wszystkie kryteria wskazane w ww. przepisie. Wbrew stanowisku powoda, Prezes Urzędu prawidłowo przyjął, że dopuszczając się zarzuconej praktyki, Spółka działała w sposób nieumyślny, co stanowi wystarczającą postawę do nałożenia kary. Od profesjonalnego uczestnika obrotu oczekuje się bowiem wykonywania działalności gospodarczej w sposób zgodny w obowiązującymi regułami postępowania. Prezes UOKiK trafnie określił również, iż stwierdzona praktyka miała miejsce na etapie zawierania umowy i nie była długotrwała (okres krótszy niż rok). Prawidłowe było także przyjęcie, że praktyka powoda mogła znacząco negatywnie wpłynąć na interesy ekonomiczne konsumentów, poprzez rozliczenie umowy w sposób mniej korzystny, niż wynika to z obowiązujących przepisów prawa, przy czym bez znaczenia pozostaje tutaj - podnoszona przez Spółkę - okoliczność, iż zakwestionowane postanowienie nie było wykorzystywane w praktyce. Jak słusznie przyjął pozwany, dla stwierdzenia praktyki wystarcza już samo potencjalne naruszenie interesu konsumentów. Prezes Urzędu zasadnie uznał za okoliczność łagodzącą dobrowolne zaniechanie praktyki, a za okoliczność obciążającą znaczny zasięg naruszenia (prowadzenie działalności na obszarze kilku dużych miast kraju). Przy wymiarze kary pozwany prawidłowo uwzględnił również potencjał ekonomiczny przedsiębiorcy i dopuszczalną wysokość kary - kara została wymierzona w relatywnie niskiej wysokości, gdyż stanowi ona ok. (...) przychodu Spółki i 0,45 % kary maksymalnej, jak mogła być wymierzona przedsiębiorcy.

Tym samym, w ocenie Sądu Okręgowego, należy przyjąć, że kara wymierzona zaskarżoną decyzją jest adekwatna do zarzuczonego naruszenia uokik i nie jest zbyt wygórowana.

Z tych wszystkich względów, na podstawie art. 479^{31a} § 1 k.p.c., Sąd oddalił odwołanie.

O kosztach postępowania orzeczono zgodnie z wyrażoną w art. 89 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Na koszty należne pozwanemu Prezesowi złożyło się wynagrodzenie radcy prawnego w wysokości 360 zł, ustalone na podstawie § 14 ust. 3 pkt 1 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. ws. opłat za czynności radów prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

SSO Ewa Malinowska